

Beslut om instruktion för tillsättning av vissa styrelser och uppdrag

Beslut

Linköpings universitet (LiU) beslutar att fastställa bifogad instruktion för tillsättning av vissa styrelser och uppdrag, med omedelbart ikraftträdande.

Beslutet ska införas i Linköpings universitets regelsamling och ersätter följande beslut: LiU 1066/07-10; LiU-2011-01659-3 (de delar som fortfarande är gällande) och LiU-2017-01009 (med undantag för avsnitt 3 som tidigare ersatts av annat beslut).

Skäl till beslut

Rektor har vid olika tillfällen fattat beslut om bestämmelser och anvisningar för val och tillsättande av fakultets- och institutionsstyrelser och deras respektive ledningsfunktioner, både sådana beslut som gäller tillsvidare och sådana som gäller en kommande mandatperiod. Dessa beslut har kommit att till viss del innehålla samma information. På grund av detta samt deras olika karaktärer och syften blev resultatet ett svåröverskådligt regelverk. Viss reglering har även saknats och det har funnits ett behov av förtydliganden och justeringar på vissa punkter.

Genom detta beslut samlas nämnda bestämmelser i ett och samma regelverk. Sakinnehållet har i förhållande till tidigare beslut endast förändrats i ett fåtal fall och förutom omstrukturering och vissa förtydliganden är texten i huvudsak oförändrad från de dessa beslut. Några avsnitt har lagts till där reglering tidigare varit bristfällig. En större förändring är dock att denna instruktion är avsedd att gälla för obegränsad tid till skillnad från några av de tidigare bestämmelserna som reviderades och uppdaterades inför varje ny mandatperiod.

Handläggningen av beslutet

Beslut i detta ärende har fattats vid rektors beslutsmöte i närvaro av universitetsdirektör Kent Waltersson, studeranderepresentanten Elin Fägerstam och rektors sekreterare Maria Fält efter föredragning av universitetsjurist Caroline Taube. Synpunkter har inhämtats från framförallt fakultets- och institutionsstyrelserna samt från fakultetskansliernas koordinators. Beslutet har granskats av regelsamlingens redaktionskommitté.

Helen Dannetun

Caroline Taube

Sändlista:

Universitetsledningen

UDL

Dekanerna

Kanslicheferna

Prefekterna

De administrativa cheferna

Internrevisionen

De lokala fackliga organisationerna

Kårerna

LiU-Nytt

Regelsamlingen

Instruktion för tillsättning av vissa styrelser och uppdrag

Inledning

För val till vissa organ vid Linköpings universitet finns i några fall särskilda föreskrifter av betydelse i 2 kap högskoleförordningen. Avseende val av lärarnas representanter i universitetsstyrelsen finns kompletterande regler i *Linköpings universitets föreskrifter om valförfarande rörande lärarnas representanter i universitetsstyrelsen*. Med beaktande av tillämpliga föreskrifter och vad som i övrigt följer av LiUs arbetsordning och gällande regelverk ska följande riktlinjer gälla för val till och tillsättning av fakultets-/områdesstyrelse, dekan, prodekan, vicedekan, institutionsstyrelse, prefekt och proprefekt.

Innehållsförteckning

1	Förordnande av dekan/prodekan/vicedekan samt ledamöter i fakultetsstyrelse	3
1.1	Valens förutsättningar och styrelsens sammansättning	3
1.2	Valprocessen.....	4
1.2.1	Valens förrättande.....	4
1.2.2	Valområden.....	5
1.2.3	Valberedning.....	5
1.2.4	Valberedningarnas förslag	6
1.2.5	Valbarhet.....	6
1.2.6	Rösträtt	7
1.2.7	Röstlängd	7
1.2.8	Röstsedel.....	7
1.2.9	Valresultat.....	8
1.2.10	Valens fastställande	8
1.2.11	Beslut om förordnanden.....	8
1.3	Instruktioner för fyllnadsval	8
1.4	Vicedekaner	9
2	Förordnanden av prefekt/proprefekt samt ledamöter i institutionsstyrelse	9
2.1	Bakgrund	9
2.2	Förordnande av prefekt och proprefekt	10
2.2.1	Förutsättningar	10
2.2.2	Prefekten som del i institutionsledningen	10
2.2.3	Förordnandeperiod m m.....	10
2.2.4	Förordnandeprocessen	11
2.3	Val av ledamöter och ersättare till institutionsstyrelse	12
2.3.1	Förutsättningar	12
2.3.2	Förordnandeprocessen.....	12
2.4	Förordnande av prefektur och styrelse när ny institution inrättas	13

1 Förordnande av dekan/prodekan/vicedekan samt ledamöter i fakultetsstyrelse

1.1 Valens förutsättningar och styrelsens sammansättning

Bestämmelserna i detta kapitel är även tillämpliga för de fall externa ledamöter ska utses till uppdrag som ledamot av fakultets- eller områdesstyrelse samt för val av dekan och prodekan.

Valen till kommande mandatperiods fakultetsstyrelser genomförs under rektors ansvar med hjälp av berörda styrelser och deras kanslier. Mandatperioden är tre år. Förberedelse för genomförande av val ska inledas senast nio månader före påbörjandet av ny mandatperiod.

Vid Linköpings universitet har universitetsstyrelsen den 13 september 2011 (dnr LiU-2010-01114) bl a beslutat att det vid universitetet ska finnas tre fakulteter samt ett område för utbildningsvetenskap, alla med var sitt ledningsorgan benämnt fakultetsstyrelse respektive styrelsen för utbildningsvetenskap. Universitetsstyrelsen har vidare den 7 november 2011 beslutat om instruktioner för dessa organ (dnr LiU-2011-01354 respektive 01355).

Nämnda styrelser består av ledamöter representerande lärarna inom organens skilda ansvarsområden, ledamöter utsedda av studentkårerna vid universitetet samt av ledamöter särskilt utsedda av rektor. Ledamöter representerande lärarna är såväl vetenskapligt kompetenta anställda lärare och andra vetenskapligt kompetenta personer, som personer som annars är lämpliga för uppdraget. Med det sistnämnda avses i första hand odisputerade lärare vid universitetet. Föreskrivna kompetenskrav gäller såväl ledamot som ersättare och innebär att i respektive styrelse ska de vetenskapligt kompetenta lärarna vara i majoritet. För ledamöterna ska finnas ersättare enligt anvisningar nedan.

En av ledamöterna i respektive styrelse ska vara ordförande och en ska vara dess vice ordförande. Dessa benämns dekan respektive prodekan. Vid sidan av dessa kan, för det organ där rektor så beslutat, ytterligare en prodekan utses på förslag av de lärare som väljer ledamöter i styrelsen. Denne behöver, i motsats till de två andra, inte vara ledamot av styrelsen.

För sammansättningen av berörda styrelser gäller följande:

För fakultetsstyrelsen för filosofiska fakulteten:

- Styrelsen består av 13 ledamöter.
- Av ledamöterna ska minst sju vara vetenskapligt kompetenta lärare inom styrelsens ansvarsområde, två företräda samhälls- och yrkeslivet utanför universitetet och tre företräda studenterna.
- Antalet ersättare beträffande gruppen vetenskapligt kompetenta lärare, vilka inte är personliga, ska vara minst sju vetenskapligt kompetenta lärare inom styrelsens ansvarsområde. Ersättare beträffande gruppen odisputerade lärare, i de fall sådan grupp finns, är personlig och får inte tillhöra gruppen vetenskapligt kompetenta lärare.

För fakultetsstyrelsen för medicinska fakulteten:

- Styrelsen består av 13 ledamöter.
- Av ledamöterna ska sju vara vetenskapligt kompetenta lärare inom styrelsens ansvarsområde och en ledamot vara odisputerad lärare inom styrelsens ansvarsområde. Två ledamöter ska företräda samhälls- och yrkeslivet utanför universitetet och tre företräda studenterna.
- Antalet ersättare beträffande gruppen vetenskapligt kompetenta lärare, vilka inte är personliga, ska vara sju vetenskapligt kompetenta lärare inom styrelsens ansvarsområde. Ersättare beträffande gruppen odisputerade lärare är personlig och får inte tillhöra gruppen vetenskapligt kompetenta lärare.

För fakultetsstyrelsen för tekniska fakulteten:

- Styrelsen består av 13 ledamöter.
- Av ledamöterna ska sju vara vetenskapligt kompetenta lärare inom styrelsens ansvarsområde, tre företräda samhälls- och yrkeslivet utanför universitetet och tre företräda studenterna.
- Antalet ersättare beträffande gruppen vetenskapligt kompetenta lärare, vilka inte är personliga, ska vara sju vetenskapligt kompetenta lärare inom styrelsens ansvarsområde.

För styrelsen för utbildningsvetenskap:

- Styrelsen består av 13 ledamöter.
- Av ledamöterna ska sju vara vetenskapligt kompetenta lärare inom styrelsens ansvarsområde och en ledamot vara odisputerad lärare inom styrelsens ansvarsområde. Två ledamöter ska företräda samhälls- och yrkeslivet utanför universitetet och tre företräda studenterna.
- Antalet ersättare beträffande gruppen vetenskapligt kompetenta lärare, vilka inte är personliga, ska vara sju vetenskapligt kompetenta lärare inom styrelsens ansvarsområde. Ersättare beträffande gruppen odisputerade lärare är personlig och får inte tillhöra gruppen vetenskapligt kompetenta lärare.

Ersättare som inte är personliga kallas in enligt särskild rangordning vilken respektive fakultetsstyrelse själv beslutar om.

Om utseende av ledamot respektive ersättare till företrädare för samhälls- och yrkeslivet utanför universitetet beslutar rektor och tillsättningen sker alltså utan röstningsförfarande.

1.2 Valprocessen

1.2.1 Valens förrättande

Om utlysande av val samt om tidsplan mm för dessa beslutar rektor eller den rektor delegerar till. Samråd bör ske med samtliga fakulteters/områdets styrelsesekreterare. För genomförande av val ansvarar universitetsdirektören och fakulteternas kanslichefer för att erforderligt verksamhetsstöd finns.

Valen sker genom ett elektroniskt valförfarande på så sätt att röstberättigade lärare avger sin röst enligt de närmare anvisningar som ges i den elektroniska valsedeln. Det ankommer på IT-avdelningen att bistå i processen vad gäller IT-relaterade delar. Programmet som hanterar röstningen ska uppfylla ställda krav på att kunna garantera rösthemligheten.

Det ankommer på fakultetskanslierna att med ledning av detta beslut dels meddela särskilda valbestämmelser, dels till samtliga röstberättigade utsända länk till den elektroniska valsedeln, valbestämmelser, information om tid och formerna för val samt valberedningsförslag. Länk till det elektroniska röstningssystemet ska sändas till de röstberättigade per officiell LiU-mail.

1.2.2 Valområden

Val av ledamöter och ersättare sker inom de *valområden* som ansluter till respektive styrelses ansvarsområde. Valområdena är följande:

- Teknisk, matematisk och naturvetenskaplig utbildning och forskning (*tekniska fakulteten*)
- humanistisk- och samhällsvetenskaplig utbildning och forskning (*filosofiska fakulteten*)
- medicinsk utbildning och forskning (*medicinska fakulteten*)
- lärarutbildning och till denna anknuten forskarutbildning och forskning (*utbildningsvetenskap*).

Den närmare gränsdragningen mellan valområdena fastställs vid behov genom särskilt beslut av rektor eller den rektor delegerar till.

1.2.3 Valberedning

En valberedning ska tillsättas för varje valområde. Valberedningen utses av respektive fakultets-/områdesstyrelse för en tid om tre år och ska därmed stå till förfogande såväl avseende genomförande av val inför en ny mandatperiod som i fråga om att besluta eller biträda i frågor rörande fyllnadsval under pågående mandatperiod.

En valberedning ska till lika delar bestå av män och kvinnor, för det fall inte rektor beslutar annat, och i sin sammansättning kunna representera utbildningens och forskningens bredd och mångfald inom universitetet. I sitt arbete ska en valberedning så långt möjligt ta fram såväl kvinnliga som manliga kandidater.

En av deltagarna ska vara *valberedningens ordförande*. Det ankommer på respektive styrelse att för sitt valområde besluta om vem som ska vara ordförande i valberedningen och vilka som i övrigt ska ingå i valberedningen som ledamöter. Det ankommer vidare på fakultets- och områdesstyrelserna att se till att de röstberättigade inom respektive valområde är väl informerade om valet och dess genomförande.

De ledamöter och ersättare som föreslås av en valberedning ska vara beredda att hävda forskningens och utbildningens intressen inom universitetet och vara insatta i de förutsättningar för verksamheten och de åtaganden i övrigt som universitetsstyrelsen beslutat.

Valberedningens ordförande ska inför sitt uppdrag skyndsamt stämma av arbetet med rektor eller den rektor hänvisar till innan valberedningen påbörjar sitt arbete. Under arbetets gång ska rektor hållas väl underrättad om valberedningens arbete. Det ankommer på en valberedning att samråda med lärarna inom respektive styrelsens ansvarsområde och inhämta synpunkter från berörd studentkår. Det rekommenderas att valberedningen utlyser en nomineringsperiod. En valberedning ska även kunna samråda med andra valberedningar vid behov.

En valberedning ska lämna förslag till rektor om i gällande instruktioner föreskrivet antal personer; ordinarie ledamöter och ersättare beträffande *gruppen representerande lärarna* inom valområdet samt ordinarie ledamöter och ersättare beträffande *gruppen företrädare för samhälls- och yrkeslivet utanför universitetet* av relevans för styrelsens ansvarsområde.

Utöver att avge förslag till ledamöter och ersättare i styrelsen enligt ovan ska en valberedning även föreslå vem av ledamöterna som ska vara styrelsens ordförande (*dekan*) och vem av ledamöterna som ska vara dess vice ordförande (*prodekan*) respektive prodekan i övrigt om tillämpligt. Innan en valberedning avger sådana förslag ska den överlägga i ärendet med rektor. Detsamma gäller förslag om vilka personer som kan företräda samhälls- och yrkeslivet utanför universitetet i styrelsen.

1.2.4 Valberedningarnas förslag

Överläggning mellan rektor och valberedningen angående förslag på namn till uppdrag i fakultetsstyrelserna/styrelsen för utbildningsvetenskap samt ordförande/dekanus respektive vice ordförande/prodekanus ska ske enligt för varje valomgång särskilt beslutad tidsplan.

Den beslutade tidsplanen anger även när valberedningarnas slutliga förslag om ledamöter och ersättare samt ordförande/dekanus respektive vice ordförande/prodekanus samt förslag rörande företrädare för samhälls- och yrkeslivet utanför universitetet ska vara *rektor tillhanda*.

1.2.5 Valbarhet

Valbara till fakultetsstyrelse respektive styrelsen för utbildningsvetenskap är, inom styrelsens ansvarsområde, vetenskapligt kompetenta lärare samt odisputerade lärare. För valbarhet krävs att läraren senast 30 dagar före valet är anställd som lärare vid Linköpings universitet och att *minst 40 procent* av arbetet ska utföras inom styrelsens ansvarsområde. Nämnda anställningar ska avse arbete på minst halvtid och gälla tillsvidare eller för en bestämd tid, som omfattar minst mandatperioden. Vad beträffar styrelsen för utbildningsvetenskap gäller istället, på i övrigt lika villkor, kravet att *minst 20 procent* av arbetet i anställningen ska utföras inom styrelsens ansvarsområde.¹

Fråga om valbarhet för enskild person avgörs av de anställnings- och arbetsförhållanden som gäller eller annars är kända vid tiden för genomförandet av valet.

¹ Med 40 respektive 20 procent av arbetet förstås 40 respektive 20 procent av den faktiska arbetstiden. Personer som anställs för ett år i taget, tex professorer emeritus, har inte rösträtt.

1.2.6 Rösträtt

Lärare inom styrelsens ansvarsområde har rösträtt vid val till fakultetsstyrelse och styrelsen för utbildningsvetenskap i enlighet med vad som nedan anges:

- Med röstberättigad lärare beträffande *val till fakultetsstyrelse* avses den person som senast 30 dagar före valet och under röstningsperioden är anställd vid Linköpings universitet på en läraranställning enligt universitetets anställningsordning, under förutsättning att minst 40 procent av arbetet enligt anställningsvillkoren ska utföras inom styrelsens ansvarsområde. Anställningen ska avse arbete på minst halvtid och gälla tillsvidare eller för en bestämd tid, som inte är kortare än två år.²
- Med röstberättigad lärare beträffande *val till styrelsen för utbildningsvetenskap* avses den person som senast 30 dagar före valet och under röstningsperioden är anställd vid Linköpings universitet på en läraranställning enligt universitetets anställningsordning, under förutsättning att minst 20 procent av arbetet enligt anställningsvillkoren ska utföras inom styrelsens ansvarsområde. Anställningen ska avse arbete på minst halvtid och gälla tillsvidare eller för en bestämd tid, som inte är kortare än två år.³

Med stöd av dessa regler kan således en lärare med anställning vid Linköpings universitet vara röstberättigad vid val till flera styrelser. Fråga om rösträtt för enskild person avgörs av de anställnings- och arbetsförhållanden som gäller eller annars är kända vid tiden för genomförandet av valet.

1.2.7 Röstlängd

Röstlängd ska upprättas genom respektive fakultets-/områdeskanslis försorg, grundat på en sammanställning av underlag från institutionerna och andra förekommande arbetsenheter. Röstlängderna ska framläggas till granskning under tio arbetsdagar på tid och plats som anges i särskilt beslut för aktuell mandatperiod.

Den som anser att någon felaktigt upptagits i eller utesluts från röstlängd ska inom ovan nämnda granskningsperiod framställa skriftlig anmärkning mot röstlängden hos rektor, som efter prövning av anmärkningarna fastställer röstlängden. Mot rektors beslut i sådant ärende får talan inte föras.

1.2.8 Röstsedel

Val sker genom *elektroniskt valförfarande* på så sätt att röstberättigade lärare avger *röstsedel* enligt närmare beslutade anvisningar. Val av ledamöter och ersättare sker med hjälp av olika röstsedlar. För att vara giltig ska en röstsedel innehålla namnen på lika många vid Linköpings universitet valbara personer som motsvarar antalet personer som ska väljas eller med angivande av att den röstberättigade röstar "blankt". I annat fall ska en avlämnad röstsedel förklaras ogiltig.

² Se fotnot 1.

³ Se fotnot 1.

Förslag till ordförande respektive vice ordförande samt, där så är beslutat, andre vice ordförande/prodekan ska avges på särskild röstsedel. Endast ett namn får föreslås till respektive uppdrag. Den person som erhållit flest röster har valts till kandidat för uppdraget. Vid lika antal röster ska lotten, om så erfordras, bestämma vem som är vald för respektive uppdrag.

Ingen röstning sker avseende ledamöter respektive ersättare till företrädare för samhälls- och yrkeslivet.

1.2.9 Valresultat

Respektive fakultets-/områdeskansli låter räkna samman rösterna och låter också föra protokoll över valet. Protokollsutdrag översänds till valda ledamöter och ersättare.

De som fått flest röster är valda, dock med beaktande av vad som gäller enligt ovan beträffande fakultetsorganens sammansättning. Vid lika antal röster ska lotten, om så erfordras, bestämma vilka som är valda.

Valresultatet ska tillkännages på respektive styrelser hemsidor om inte annat framgår av särskilt beslutad tidsplan.

Rector svarar för en återkommande dialog om valberedningsarbetet med såväl de fackliga organisationerna som med studentkårerna. Rector kommer vidare inför slutliga utnämningsbeslut av ordförande för respektive styrelse i särskild ordning samråda med studentkårerna och de fackliga organisationerna.

1.2.10 Valens fastställande

Anmärkningar mot valförfarandet prövas av universitetsstyrelsen under förutsättning att anmärkningen skriftligen inkommer till styrelsen inom fem arbetsdagar efter den dag valresultatet offentliggjorts. I annat fall fastställs valutgången genom särskilt beslut av rektor 2 arbetsdagar efter sista dag för anmärkning mot valförfarandet. Beslutet kan inte överklagas.

1.2.11 Beslut om förordnanden

Efter det att valutgången har fastställts beslutar rektor om förordnanden, dels för de interna ledamöterna och ersättarna, inklusive förordnande av dekanus och prodekanus, och dels för de externa ledamöterna och ersättarna som rektor därigenom utser.

1.3 Instruktioner för fyllnadsval

Under löpande mandatperiod för uppdrag som dekan/prodekan eller som ordinarie ledamot eller ersättare i fakultets-/områdesstyrelse kan den valde av skilda skäl komma att entledigas från sitt uppdrag. Det ankommer då på den inför mandatperioden förordnade valberedningen att lämna förslag till rektor beträffande den eller de personer som ska överta uppdraget med beaktande av följande.

Fyllnadsval till fakultets- eller områdesstyrelse ska genomföras i den ordning som gäller för val till nämnda organ. Ledamot eller ersättare i fakultets- eller

områdesstyrelse kan alternativt förordnas genom beslut av rektor efter förslag från en särskild valförsamling.

En valförsamling ska bestå av ledamöterna av den valberedning som förberett det senaste ordinarie valet till det organ som fyllnadsvalet avser. Om valförsamlingen behöver kompletteras till följd av att en eller flera ledamöter inte längre är verk-samma vid universitetet, ska nya ledamöter av valförsamlingen utses i samma ordning som tillämpades när valberedningen ursprungligen utsågs.

Beträffande uppdrag som dekan respektive förste och andre prodekan beslutar rektor i särskild ordning om vad som ska gälla vid utseende av ersättare under pågående mandatperiod. Av särskild betydelse inför sådant beslut är om mindre än hälften av aktuell mandatperiod återstår.

1.4 Vicedekaner

Rektor kan för en begränsad tid och för avgränsade arbetsuppgifter, på förslag från fakultets- eller områdesstyrelsen, utse en eller flera vicedekaner. I det fall fakultets- eller områdesstyrelsen har vakans bör vicedekan/vicedekanerna även förordnas som styrelseledamot/ledamöter.

2 Förordnanden av prefekt/proprefekt samt ledamöter i institutionsstyrelse

2.1 Bakgrund

Universitetsstyrelsen har genom beslut den 7 november 2011 fastställt instruktioner för institutionerna vid universitetet (LiU-2011-01659-4). Av 1 § i dessa bestämmelser framgår att en institution ska ledas av en av rektor utsedd styrelse (institutionsstyrelse), samt en prefekt (institutionschef) och en eller två proprefekter.

Inför en kommande mandatperiod ska rektor förordna prefekter, proprefekter samt ledamöter och ersättare i institutionsstyrelserna vid LiUs samtliga institutioner. Detta innebär att två arbetsprocesser måste inledas – en avseende ledningsfrågan för institutionerna inför kommande mandatperiod, d v s vilka personer som ska förordnas som prefekt och proprefekt/proprefekter, och en avseende frågan om vilka personer som ska vara ledamöter respektive ersättare i institutionsstyrelserna. Det rekommenderas att flera personer ingår samtidigt i både kontaktgruppen och företrädargruppen enligt nedan.

Beredningsarbetet ska i huvudsak bedrivas parallellt med förberedelserna för genomförandet av valet till universitetets fakultets- och områdesstyrelser. Betydelsefullt är här att rektor tidigt kan överblicka vilka personer som står till förfogande för uppdragen på såväl fakultets- som institutionsnivå.

2.2 Förordnande av prefekt och proprefekt

2.2.1 Förutsättningar

Av 8 § i universitetsstyrelsens instruktioner (LiU-2011-01659-4) framgår att uppdrag att vara prefekt för en institution meddelas av rektor. Sådant beslut ska meddelas att gälla tills vidare för högst tre år. För prefekten ska också utses en ställföreträdare, en proprefekt, som träder in i prefektens ställe, när denne är förhindrad att fullgöra sitt uppdrag. Proprefekten är också personlig suppleant för prefekten i institutionsstyrelsen och inträder som ledamot i styrelsen, när prefekten inte är närvarande. Vid större institutioner kan två proprefekter utses. Det ska härvid anges i vilken ordning de inträder som ställföreträdare för prefekten.

Av bestämmelserna i 7 § följer vidare att till prefekt eller proprefekt får utses sådan arbetstagare vid institutionen som är behörig att inneha anställning som lärare inom högskolan och som har sådana vetenskapliga, pedagogiska och administrativa kvalifikationer och sådan förmåga till ledarskap som behövs för uppdraget. Om särskilda skäl föreligger kan också annan person med motsvarande kompetens och med anknytning till institutionens verksamhet utses till prefekt eller proprefekt.

Närmare villkor för prefektskapet anges i rektors beslut om *Villkor för prefektskapet vid Linköpings universitet* (LiU-2015-00893).

2.2.2 Prefekten som del i institutionsledningen

Utvecklingen sedan universitetsstyrelsen fattade sitt beslut har varit sådan att det numera undantagslöst förhåller sig så att prefekten inte ensam kan fullgöra uppgiften att leda institutionen utan att han/hon tillsammans med proprefekten/proprefekterna, administrativ chef och eventuellt andra för uppgiften lämpliga tjänstemän bildar institutionsledningen under prefektens ledning.

Det sagda innebär sammanfattningsvis att prefekter och proprefekter måste utses på ett sådant sätt att institutionsledningen sammantaget har den höga kompetens som erfordras för att institutionen ska kunna ledas på ett framgångsrikt sätt. Detta ställningstagande som får sägas ligga inom ramen för de av universitetsstyrelsen fastlagda bestämmelserna ska ligga till grund för processen för rekrytering av prefekter och proprefekter (liksom av administrativ chef när sådan rekrytering är aktuell).

2.2.3 Förordnandeperiod m m

Som framgått ovan förordnas en prefekt och proprefekt för en period om högst tre år eller, om särskilda skäl föreligger, för en längre period. Särskilda skäl kan vara exempelvis att en ny prefekt behöver tillsättas i slutet av en mandatperiod i vilket fall då förordnandet kan gälla innevarande samt kommande mandatperiod. Uppdraget som prefekt innefattar ett betydande lärande - erfarenhet av uppdraget leder normalt till en växande skicklighet. Det är därför ändamålsenligt i de flesta fall, såväl för institutionen som för universitetet som helhet, att en prefekt erhåller omförordnande för minst en period. Det är samtidigt betydelsefullt för en institutions utveckling att ledarskapet med jämna mellanrum övergår till någon annan. Sådana lösningar på frågan om bemanning av prefektuppdraget bör därför sökas, så att den faktiska mandatperioden för en prefekt sällan understiger sex år.

2.2.4 Förordnandeprocessen

Som ovan nämnts utses prefekter och proprefekter av rektor. Längre tillbaka utsågs vederbörande i stället genom val bland lärarna vid resp. institution, men i takt med att prefekterna genom delegation från rektor försetts med allt fler arbetsgivarfunktioner och därmed blivit chefer på ett sätt som tidigare inte förekom blev det naturligt att successivt stärka rektors inflytande över vem/vilka som skulle företräda honom/henne. Det är samtidigt väsentligt, inom institutioner liksom på andra arbetsplatser, att den som förordnas som chef åtnjuter ett brett förtroende bland övriga anställda. Det är därför nödvändigt att tillämpa en fast och tydlig process för samspelet mellan rektor och institutionerna inför beslut om utseende av prefekter och proprefekter och för dekanernas medverkan i detta sammanhang. Med hänvisning härtill fastläggs att följande process ska tillämpas i fortsättningen.

Processen initieras av rektor, som konstaterar att en rekrytering ska genomföras och lägger fast en preliminär tidsplan för den. På universitetsnivån bildas för varje rekryteringsärende en *central rekryteringsgrupp*, som består av rektor, universitetsdirektören och den eller de berörda dekanerna. Institutionsstyrelsen utser en person med ansvar för koordinering (*koordinatör*) av det interna arbetet inom institutionen.

Koordinatör ska vara lärare och anställd vid institutionen men behöver inte vara ledamot eller ersättare i nuvarande institutionsstyrelse. På förslag av koordinatör utser institutionsstyrelsen ytterligare två lärare vid institutionen, som tillsammans med koordinatör ska utgöra den *kontaktgrupp* som representerar institutionen vid överläggningar i rekryteringsärendet med den centrala rekryteringsgruppen.

Kontaktgruppen ska, i den mån det är möjligt, innehålla både kvinnor och män. Kontaktgruppen tar fram ett preliminärt förslag på lämpliga personer som därefter tillfrågas om intresset för uppdraget som prefekt respektive proprefekt. Efter positivt besked från aktuella kandidater prövar och förankrar kontaktgruppen namnen i institutionsstyrelsen och bland de anställda, bl.a. i den lokala samverkansgruppen. Därefter redovisas resultatet för den centrala rekryteringsgruppen. Vid dessa överläggningar diskuteras olika alternativ att bemanna prefektfunktionen (prefekter och proprefekter), varefter rektor fattar sitt beslut om förordnande efter information till de fackliga organisationerna. I komplicerade ärenden kan upprepade omgångar av kontakter mellan den centrala rekryteringsgruppen och koordinatör visa sig nödvändiga liksom behovet av att pröva flera bemanningslösningar. I enkla ärenden, t.ex. om det framstår som mer eller mindre uppenbart att den befintliga institutionsledningen ska erhålla omförordnande, kan rektor efter samråd med berörd(a) dekan(er) och institutionens koordinatör besluta om en förenklad process.

Erfarenhetsmässigt visar sig en del enskilda rekryteringsprocesser avseende prefekter/proprefekter vara svårlösta. För den som inte är förberedd på en ledningsuppgift av här aktuellt slag innebär ett dylikt uppdrag en avsevärd omställning. Det är därför nödvändigt att förutsägbara processer, dvs sådana som föranleds av att ett förordnande löper ut, inleds mycket tidigt för att också kunna avslutas i god tid innan ett nytt förordnande ska börja löpa. Försättningsvis ska därför den ordningen tillämpas att den ovan angivna processen ska starta senast åtta månader innan befintliga förordnanden upphör att gälla med syfte att vara förd till sitt slut senast fyra månader innan respektive uppdrag ska tillträdas. När ett

rekryteringsbehov uppträder utan samband med att befintliga förordnanden upphör, dvs till följd av att någon lämnar sitt uppdrag i förtid, är det sällan möjligt att arbeta med lika långa tidsfrister. Eftersom kravet på en fungerande ledning för den berörda institutionen alltid måste prioriteras, men även om kravet på skyndsam behandling av ärendet blir mera framträdande i ett sådant fall, ska den ovan angivna processen likväl tillämpas. Föreligger särskilda skäl som innefattar synnerlig brådska kan hanteringen förenklas på ändamålsenligt sätt.

2.3 Val av ledamöter och ersättare till institutionsstyrelse

2.3.1 Förutsättningar

Av 3 § i universitetsstyrelsens instruktioner (LiU-2011-01659-4) framgår att en institutionsstyrelse ska ha lägst sju och högst tretton ledamöter varav en majoritet ska vara vetenskapligt kompetenta lärare, anställda vid institutionen. Upp till tre ledamöter väljs av studentkåren. Utöver dessa och vetenskapligt kompetenta lärare kan övriga ledamöter tillhöra andra kategorier anställda vid universitetet eller företräda samhälls- eller yrkeslivet utanför LiU.

Studenterna har en fortlöpande rätt att ompröva sina ställningstaganden avseende hur många av de tre platserna, som man är garanterade, som man önskar utnyttja. Om man väljer att avstå en plats ska denna hållas vakant och får ej utnyttjas för att utöka antalet ledamöter som tillhör annan kategori.

För ledamöterna kan det finnas ersättare (suppleanter) i den utsträckning som rektor bestämmer. Proprefekten/erna är dock prefektens ersättare i styrelsen även utan särskilt beslut i det enskilda fallet.

2.3.2 Förordnandeprocessen

Rektor förordnar ledamöter och ersättare i institutionsstyrelserna, med undantag för studentrepresentanterna som utses av berörd(a) kår(er). Denna process initieras i samband med förordnandeprocessen för prefekt och proprefekt enligt ovan och normalt omfattar tidsplanen båda dessa processer. Detta innebär att processen att utse en ny styrelse normalt ska inledas senast åtta månader innan befintlig mandatperiod löper ut.

Ett antal medarbetare vid institutionen utses av sittande institutionsstyrelse till att utgöra den *företrädargrupp* som ska ansvara för att inför rektor föreslå vilka personer som ska vara ledamöter respektive ersättare i institutionsstyrelsen, med undantag för de ledamöter som ska representera studenterna. Institutionsstyrelsen ska också utse den person i företrädargruppen som ska vara *sammankallande* i gruppen. Den sammankallande ska vara lärare och anställd vid institutionen men behöver inte vara ledamot eller ersättare i nuvarande institutionsstyrelse. En majoritet av företrädargruppen får inte vara ledamöter av styrelsen.

Företrädargruppen ska, i den mån det är möjligt, innehålla både kvinnor och män. Förslagsarbetet styrs i första hand av Universitetsstyrelsens beslut om *Instruktion för institutionerna* (LiU-2011-01659-4). Företrädargruppen ska förankra sitt förslag till ny styrelse på lämpligt sätt, först inom institutionen, bl.a. i den lokala samverkansgruppen, och därefter hos rektor. Samråd bör även ske med

kontaktgruppen eller dess koordinator. De lokala fackliga organisationerna ska medges närvaro- och yttranderätt i varje företrädagrupp.

Efter förslagsarbetet beslutar rektor om förordnande av ledamöter och ersättare, såväl interna som externa.

Om inte rektor beslutar om annat så är ersättarna inte personliga och antalet ersättare beslutas då av institutionsstyrelsen inför förordnandeprocessen. Sittande institutionsstyrelse bestämmer enligt vilken procedur ersättarna ska nyttjas.

Det är inte ovanligt att styrelsens sammansättning behöver förändras under mandatperioden, t.ex. på grund av tjänstledighet eller ändrade arbetsuppgifter. När sådana behov påtalas är det upp till företrädagruppen, eller av institutionsstyrelsen utsedd person(er) i företrädagruppen, att ta fram förslag på ny ledamot enligt samma process som det ordinarie förfarandet.

2.4 Förordnande av prefektur och styrelse när ny institution inrättas

I de speciella situationer där en helt ny institution ska inrättas kan av naturliga skäl den normala processen för förordnande av prefekt och proprefekt samt styrelse, beskriven ovan, inte tillämpas. I dessa fall behöver sannolikt processen anpassas till varje enskild situation. Som huvudregel bör ändå gälla att första steget är att förordna en prefekt och eventuellt proprefekt(er). Vidare bör ansvaret för att ta fram förslag på dessa ligga på den centrala rekryteringsgruppen med stöd av ytterligare en eller flera personer utsedda av rektor.

Hur processen för att utse institutionsstyrelsen ser ut måste också anpassas efter den aktuella situationen. Normalt bör dock förslaget på ledamöter och ersättare arbetas fram av en speciellt tillsatt företrädagrupp tillsammans med tillträdande prefekt och proprefekt/er.

Innan beslut om förordnande fattas av rektor måste förslagen förankras hos verksamheten på lämpligt sätt, något som får hanteras i varje enskilt fall, och därefter med de fackliga organisationerna.

Den initiala mandattiden för ovanstående förordnanden ska löpa ut senast vid den tidpunkt när mandattiden för befintliga institutioners prefekturer och styrelser löper ut.